

॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ आगमोवेदः त्वत्तः लद्धचनान्नोपरः नाधिकः ॥ १५ ॥ १६ ॥ इति शांतिपर्वणिराजधर्मनुशासनपर्वणि नैलकंठोये भारतभाष्ये अष्टचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ४८ ॥

युधिष्ठिर उवाच त्रिःसप्तकृत्वः पृथिवीकृतानिःक्षत्रियापुरा ॥ रामेणेति यथा त्वमत्र मे संशयो महान् ॥ १० ॥ क्षत्रवीजं यथा दग्धं रामेण यदुपगव ॥ कथं भूयः समुत्पत्तिः क्षत्रस्यामिति विक्रम ॥ ११ ॥ महात्मना भगवतारामेण यदुपगव ॥ कथमुत्सादितं क्षत्रं कथं वृद्धिमुपागतं ॥ १२ ॥ महतारथयुद्धेन कोटिशः क्षत्रियाहताः ॥ तथा भूच्चमहीकीर्णाक्षत्रियैर्वदतांवर ॥ १३ ॥ किमर्थं भार्गवो देवं क्षत्रमुत्सादितं पुरा ॥ रामेण यदुशार्दूलकुरुक्षेत्रे महात्मना ॥ १४ ॥ एतन्मोहि धिवा र्णोयं संशयं ताक्ष्यं केतन ॥ आगमो हि परः कृष्णत्वतो नो वा सवानुज ॥ १५ ॥ वैशंपायन उवाच ततो यथा वत्सगदाग्रजः प्रभुः शशंस तस्मै निखिलेन तत्त्वतः ॥ युधिष्ठिराया प्रतिमौ जसे तदा यथा भवत्क्षत्रियसंकुलामही ॥ १६ ॥ इति श्रीमहाभारते शांतिपर्वणिराजधर्मनुशासनपर्वणिरामोपाख्याने अष्टचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ४८ ॥ ॥ ४९ ॥ वासुदेव उवाच शृणुकैति य रामस्य प्रभावो यो मया श्रुतः ॥ महर्षीणां कथयतां विक्रमं तस्य जन्म च ॥ १ ॥ यथा च जामदग्न्येन कोटिशः क्षत्रियाहताः ॥ उद्धूताराजवंशेषु ये भूयो भारते हताः ॥ २ ॥ जङ्गोरजस्तुतनयो बलाकाश्वस्तुतत्सुतः ॥ कुशिको नाम धर्मज्ञस्तस्य पुत्रो महीपते ॥ ३ ॥ अग्र्यंतपः समातिष्ठत्सहस्राक्षसमो भुवि ॥ पुत्रं लभेयमजितं त्रिलोकेश्वरमित्युत ॥ ४ ॥ तमुग्रतपसं दृष्ट्वा सहस्राक्षः पुरंदरः ॥ समर्थं पुत्रजनने स्वयमेवा न्वपद्यत ॥ ५ ॥ पुत्रत्वमगमद्राजंस्तस्य लोके श्वरेश्वरः ॥ गाधिर्नामा भवत्युन्नः कौशिकः पाकशासनः ॥ ६ ॥ तस्य कन्या भवद्राजन्नाम्ना सत्यवती प्रभो ॥ तां गाधिर्भृगुपुत्राय सर्चीकाय ददौ प्रभुः ॥ ७ ॥ तस्याः प्रीतः स शौचेन भार्गवः कुरुनंदनः ॥ पुत्रार्थं श्रपयामास चरुंगाधेस्तथैव च ॥ ८ ॥ आहूयो वाचतां भार्या सर्चीको भार्गवस्तदा ॥ उपयोज्यश्चरुयं त्वयामात्राप्ययंतव ॥ ९ ॥ तस्याजनिष्यते पुत्रो दीप्तिमान् क्षत्रियर्षभ ॥ अजय्यः क्षत्रियैर्लोके क्षत्रियर्षभसूदनः ॥ १० ॥ तवापि पुत्रं कल्याणि धृतिमंतं शमात्मकं ॥ तपो न्वितं द्विजश्रेष्ठं चरुरेष विधास्यति ॥ ११ ॥ इत्येवमुक्त्वा तां भार्या सर्चीको भृगुनंदनः ॥ तपस्यभिरतः श्रीमान् जगामाण्य मेव हि ॥ १२ ॥ एतस्मिन्नेव काले तु तीर्थयात्रा परोत्तपः ॥ गाधिः सदारः संप्राप्तः सर्चीकस्याश्रमं प्रति ॥ १३ ॥ चरुद्वयं गृहीत्वा च राजन्सत्यवती तदा ॥ भर्तुर्वाक्यं तदा व्यग्रा मानत्रे ल्हा न्यवेदयत् ॥ १४ ॥ माता तु तस्याः कैतेय दुहित्रे स्वं चरुददौ ॥ तस्याश्चरुमथाज्ञाना दात्मसंस्थं चकार ह ॥ १५ ॥

शृण्वति ॥ १ ॥ भारते भारतसंयामे ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ गाधेः पुत्रार्थं तस्याश्च पुत्रार्थं चरुं चरुद्वयं ॥ ८ ॥ उपयोज्यः भोज्यः भोक्तव्यः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ व्यग्राहर्षणेव ॥ १४ ॥ १५ ॥